

Läkarrollen och biologisk funktion

The Professional Physician and Biological Function

30 hp

Programkurs

8LPG10

Gäller från: 2025 VT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Medicin	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2020-02-26	Grundnivå	G1X
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Medicinska området	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
2020-10-28; 2021-04-09; 2021-06-21; 2024-06-26	Medicin	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2021		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper		

Särskild information

Kursen utgör läkarprogrammets första kurs.

Kursen ges för

- Läkarprogrammet

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå
samt
Biologi 2, Fysik 2, Kemi 2 och Matematik 4
eller
Biologi B, Fysik B, Kemi B och Matematik D
(Områdesbehörighet A13/13)

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Beskriva processer relevanta för sitt eget och andras lärande,
- beskriva hälso- och sjukvårdens samt socialtjänstens uppdrag,
- beskriva läkaryrket och reflektera över läkarens olika roller,
- förklara grunderna för en gynnsam patient – läkarrelation,
- beskriva hälsoutvecklingen och sjukdomspanoramata i Sverige och globalt,
- beskriva hälso- och sjukvårdens organisation,
- beskriva bestämningfaktorer för hälsa och sjukdom,
- förklara grunderna för evidensbaserad verksamhet,
- förklara situationsanalys och kunna skilja mående från sjukdom,
- identifiera passiva och aktiva copingstrategier hos sig själv och andra,
- förklara principer för humana cellers normala struktur och funktion,
- förklara normal struktur och funktion på molekyl-, cell-, vävnads-, organ- och organsystemnivå
beträffande metabolism av näringsämnen, matsmältningsorganen, de endokrina organen och reproduktionsorganen,
- redogöra för humanbiologiska mekanismer för kompensation och/eller normalisering av normala variationer i matsmältningsorganen (inklusive metabolismen av näringsämnen), endokrina organen och reproduktionsorganen och
- förklara tidig embryologisk utveckling, könsdifferentiering och könsmognad.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Definiera problembearbetningsprocessen och identifiera lärandebehov,
- identifiera kommunikationsmönster i en grupp och förklara hur dessa påverkar grupprocessen,
- beskriva egna reaktioner och beteenden i studierna och
- insätta initiala åtgärder utanför sjukhus vid olycksfall, påverkad andning eller cirkulation.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Söka litteratur och inta ett kritiskt förhållningssätt i valet av kunskapskällor,
- motivera betydelsen av att i den kommande professionen ha en helhetssyn på människan och hennes hälsa,
- reflektera över egna värderingar utifrån ett mångfaldsperspektiv,
- beskriva konsekvenser av etiska ställningstaganden baserat på etiska principer, lagar och evidens,
- reflektera över läkaryrkets värdegrund och etiska koder, samt relatera dessa till den egna professionella utvecklingen och
- reflektera över egna reaktioner vid patientsamtal.

Kursinnehåll

Kursen genomförs integrerat utifrån ett medicinskt perspektiv och med följande innehåll:

Professionell utveckling

- Introduktion till lärandeprocessen
- Problembaserat lärande
- Hälso- och sjukvårdens organisation
- Sjukdomspanorama och hälsoutveckling i Sverige och globalt
- Bestämningsfaktorer för hälsa och sjukdom
- Introduktion till e-hälsa
- Värdegrund för läkaryrket och hälso- och sjukvården
- Hälso- och stresshantering
- Patientkonsultation – grunderna för hur man samtalar med patienter
- Läkarrollen – introduktion till läkarrollen

Generalist

- Allmän cellbiologi
- Basala praktiska färdigheter
- Basal hjärt-lungräddning

Gastro-Nutrition-Metabolism

- Metabolism av näringsämnen
- Matsmältningsorganen

Vetenskapligt förhållningssätt

- Medicinsk informationssökning
- Evidensbaserad verksamhet

Endokrin-Reproduktion-Livscykeln

- Tidig embryologi
- Reproduktionsorganen
- De endokrina organen

Interprofessionellt moment "Professionalitet i hälso- och sjukvård samt socialtjänsten"

- Lagstiftningen inom hälso-och sjukvård och socialtjänst
- Hälso-och sjukvårdens samt socialtjänstens uppdrag och ansvar
- Professioner inom hälso-och sjukvård samt socialtjänsten
- Kunskapssyn inom evidensbaserad verksamhet
- Hälsobegrepp, salutogent förhållningssätt
- Etik och prioriteringskunskap

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten förväntas ta ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap, att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenterna arbetar tillsammans i grupper (basgrupper) för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Verklighetsanknutna situationer utgör grunden för studenternas studier. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen.

Studenterna tränas i att bemöta och kommunicera med patienter som en del i den professionella utvecklingen inom ramen för momentet strimma patientkonsultation, vilket utgör en del i studenternas färdighetsträning. Studenternas förmåga till professionsspecifika etiska ställningstaganden tränas inom ramen för momentet strimma läkarrollen.

Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen.

I undervisningen på denna kurs används arbetsformer såsom basgrupper, föreläsningar, demonstrationer, seminarier och laborationer.

Examination

Kursen examineras genom en individuell skriftlig salstentamen. Den interprofessionella delen "Professionalitet i hälso- och sjukvård, samt socialtjänsten" examineras dessutom med en skriftlig gruppuppgift med individuell bedömning. Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen.

Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. De obligatoriska momenten är basgruppsarbete, strimma patientkonsultation, strimma läkarrollen och seminarier.

Resurskrävande examination av obligatoriska momenten strimma patientkonsultation och strimma läkarrollen är begränsad till fem gånger.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för läkarprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.